VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Spraw Wewnętrznych (nr 151)**
- **Komisji do Spraw Służb Specjalnych (nr 109)**

z dnia 27 sierpnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Wewnętrznych (nr 151)

Komisji do Spraw Służb Specjalnych (nr 109)

27 sierpnia 2014 r.

Komisje: Spraw Wewnętrznych oraz do Spraw Służb Specjalnych, obradujące pod przewodnictwem posła **Marka Wójcika (PO)**, przewodniczącego Komisji Spraw Wewnętrznych, przystąpiły do:

– rozpatrzenia sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (druk nr 2295).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Stachańczyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, **Stanisław Koziej** szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego, **Tomasz Borkowski** dyrektor Biura Kolegium do Spraw Służb Specjalnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Dariusz Mędrala** dyrektor Biura Prawnego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, **Wojciech Klicki** prawnik Fundacji Panoptykon.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Zdzisław Janulewicz, Jacek Karolak, Izabella Kulesza-Rozesłaniec, Anna Pilarska i Aniela Rytel** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Grabarczyk, Sławomir Osuch i Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Szanowni państwo, witam bardzo serdecznie na posiedzeniu Komisji Spraw Wewnętrznych. Witam pana gen. Kozieja wraz ze współpracownikami, także pana ministra Stachańczyka wraz ze współpracownikami z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Szanowni państwo, w porządku obrad mamy dziś jeden punkt, tj. rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Szanowna Komisjo, zanim przystąpimy do merytorycznego rozpatrzenia tego sprawozdania, chciałbym złożyć formalny wniosek o odesłanie go do podkomisji, dlatego że po uchwaleniu tego sprawozdania nastąpiła pewna zmiana okoliczności. Po pierwsze, zapadł wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczący czynności operacyjnych, ale niestety dotychczas nie zostało opublikowane uzasadnienie tego wyroku, a myślę, że podkomisja powinna się z nim zapoznać, bo dotyczy on bardzo ważnej sprawy związanej z funkcjonowaniem służb specjalnych. Ponadto kluby zgłaszały propozycje licznych poprawek, które powinny być rozpatrywane w ramach prac nad tą ustawą, w związku z tym myślę, że na dzisiaj najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby odesłanie tego projektu do podkomisji. Sprawdzaliśmy to w TK i oczekujemy, iż uzasadnienie do wyroku TK zostanie opublikowane do końca sierpnia, więc myślę, że w trakcie najbliższych posiedzeń Sejmu podkomisja będzie mogła znowu się zebrać, i mam nadzieję, że w miarę szybko upora się z tymi nowymi wyzwaniami i skieruje nowe sprawozdanie na wspólne posiedzenie Komisji Spraw Wewnętrznych i Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Czy są jakieś uwagi do tego wniosku? Proszę bardzo, panie przewodniczący.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

O ile można uznać argumenty, które pan przewodniczący przedstawił, za istotne, to wydaje mi się, że w przypadku odesłania sprawozdania do podkomisji należałoby określić termin, bo ja się trochę obawiam, że może być tak, iż ten projekt ustawy podzieli losy innych projektów – a nie chciałbym, żeby tak było – np. los ustawy z poprzedniej kadencji o czyn-

nościach operacyjno-rozpoznawczych, która nigdy nie została uchwalona. Rozumiem, że czekamy na uzasadnienie TK i to nie od nas zależy, kiedy ono się ukaże, ale chodzi o to, żeby podkomisja miała wyznaczony obligatoryjny termin zalecony przez Komisję na przedstawienie sprawozdania bądź informacji, z której będzie wynikało, że z jakichś obiektywnych, istotnych powodów nie może tego sprawozdania przedstawić. Dlatego prosiłbym o określenie takiego terminu. Pan przewodniczący jest wnioskodawcą tego, żeby przekazać sprawozdanie do podkomisji, ja nie składam wniosku przeciwnego, więc niech pan może zaproponuje termin, w jakim podkomisja mogłaby tę pracę wykonać.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Proponuję termin do końca września. Myślę, że to jest wystarczający przedział czasu, żeby podkomisja uporała się z rozpatrzeniem projektu na nowo i przygotowaniem sprawozdania. Czy są jeszcze inne kwestie? Proszę bardzo, panie ministrze.

Poseł Mariusz Kamiński (PiS):

Jest jeszcze jedna kwestia, którą chciałbym poruszyć. Jak się wczoraj dowiedzieliśmy, również Najwyższa Izba Kontroli przez wiele miesięcy analizowała sposób zarządzania służbami specjalnymi i instrumentarium prawne, jakim dysponuje premier. Wydaje mi się, że przed podjęciem dalszych decyzji dobrze byłoby wysłuchać – nawet w trybie niejawnym, bo zakładam, że znaczna część materiałów nikowskich może być niejawna – stanowiska NIK. Być może będzie to dla nas inspiracją do pewnych zmian w projekcie ustawy, dlatego wydaje mi się to niezwykle istotne.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Panie pośle, w planie pracy Komisji jest informacja na temat sprawowania przez ministra spraw wewnętrznych nadzoru nad podległymi służbami, w związku z czym myślę, że przy tej okazji możemy również ten temat poruszyć, a odbędzie się to na jednym z pierwszych posiedzeń, raczej pod koniec września, może na początku października – wtedy tą sprawą będziemy się zajmować. Natomiast jeżeli później będzie potrzeba jakiegoś uzupełnienia, to myślę, że wspólnie rozważymy możliwość zwołania takiego posiedzenia i rozpatrzenia raportu NIK, z tym że ten raport – z tego co wiem – ma charakter niejawny. Czy są jeszcze jakieś pytania? Proszę, pan poseł Opioła.

Poseł Marek Opioła (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Przychylam się do pana wniosku, dlatego że chcieliśmy go złożyć jako klub, bo biorąc pod uwagę wyrok TK, widzimy, że jest potrzeba pochylenia się nad ustawą o ABW. Stąd pytanie do strony rządowej, czy jest w stanie i w jakim czasie jest w stanie przygotować uwzględnienie tego wyroku, bo przypominam, że choć TK dał nam 18 miesięcy, to jak popatrzymy na to w sposób praktyczny, to *de facto* ten okres upływa w lutym 2016 r., a w roku 2015 są wybory. W związku z tym mam pytanie do rządu, bo pan przewodniczący pod wpływem pytania pana przewodniczącego Zielińskiego stwierdził, że podkomisja ma przygotować sprawozdanie do końca września, natomiast ja chciałem przypomnieć, że w roku 2002 prace nad ustawą o ABW dotyczącą powołania dwóch służb – Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego – trwały 3 miesiące. Została powołana Komisja Nadzwyczajna i wtedy prace trwały 3 miesiące, w związku z tym wyznaczanie takiego obligatoryjnego terminu na koniec września w przypadku tak ogromnej materii, jaką jest wyrok TK zarówno z roku 2010, jak i z 2014, sprawia, że nasuwają się wątpliwości. To po pierwsze.

Po drugie, chciałbym, żeby nie było znowu takiej sytuacji, jak ostatnio, że podkomisja obradowała nad 247 artykułami przez 56 minut – obie Komisje powinny o tym od nas jako członków podkomisji się dowiedzieć. To jest rekord Guinnessa, żeby przyjąć sprawozdanie w 56 minut, w związku z tym pierwsze pytanie do strony rządowej: ile czasu rządowi przyjdzie przedstawiać poprawki do tej ustawy. I po drugie, nie wyznaczajmy terminu do końca września, ponieważ jest to bardzo skomplikowana materia, z którą musimy się zmierzyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Jeszcze pan poseł Polaczek i zamykam listę mówców.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie przewodniczący, mam wniosek, który kieruję do pana jako do szefa Komisji Spraw Wewnętrznych, żeby w kontekście prac nad ustawą i ewentualnie odesłania sprawozdania do podkomisji wystąpił pan do Prezesa NIK o przesłanie raportu, który był referowany przez prezesa Izby w dniu wczorajszym, dotyczącego utraty kontroli faktycznej ze strony premiera nad instytucjami, które mu podlegają, w tym m.in. ABW, po to aby zainteresowani posłowie w trybie niejawnym w kancelarii tajnej mogli się z tym raportem zapoznać. Jest to bowiem materia integralnie związana z pracami podkomisji nad tym projektem. Mam nadzieję, że mojego wniosku w sposób formalny nie będziemy musieli głosować, ale chciałbym, aby tego rodzaju ustalony konsensus Komisje przyjęły na dzisiejszym posiedzeniu – mówię o Komisji Spraw Wewnętrznych i Komisji do Spraw Służb Specjalnych – żeby po prostu Sejm miał wiedzę na ten temat. O ile wiem, tego raportu w Sejmie jeszcze nie ma. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Lista mówców została wyczerpana… Dobrze, jeszcze pan poseł Opioła.

Poseł Marek Opioła (PiS):

Chciałbym uzupełnić wniosek pana posła Jerzego Polaczka, żebyśmy po prostu obligatoryjnie jako członkowie podkomisji mieli możliwość zapoznania się z wnioskiem i raportem NIK, ale też żeby mogli się z nim zapoznać eksperci, zgodnie z tym, co ustaliliśmy na posiedzeniu podkomisji, na którym pan przewodniczący był, żeby eksperci Komisji do Spraw Służb Specjalnych też mogli się zapoznać z tym raportem. Poza tym panowie z Biura Legislacyjnego dobrze podpowiedzieli, że aby wyznaczyć termin, potrzebujemy uzasadnienia TK, które na tę chwilę nie zostało jeszcze upublicznione, w związku z tym dotrzymanie terminu wyznaczonego na koniec września może być, w moim przekonaniu, bardzo trudne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Po pierwsze, jeżeli chodzi o raport NIK, to ja właściwie nawet nie muszę wnioskować, dlatego że wszystkie raporty dotyczące bezpieczeństwa państwa są Komisji na bieżąco przekazywane, w związku z czym…

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Ale ten nie jest przekazany.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dobrze, na wszelki wypadek wspólnie z panem przewodniczącym Sosnowskim takie wystąpienie przygotujemy i ten raport będzie dla państwa dostępny. Myślę, że posiedzenie Komisji dotyczące nadzoru nad służbami też pewnie rozwieje część państwa wątpliwości, a jeżeli będzie potrzeba analizy tego raportu na jakimś posiedzeniu niejawnym, o ile takie wnioski do mnie i do pana przewodniczącego Sosnowskiego wpłyną, to myślę, że zostaną rozpatrzone.

Jeszcze jedno słowo wyjaśnienia. My nie wiemy w tym momencie, jak wygląda uzasadnienie wyroku TK, bo jego jeszcze fizycznie nie ma, nie zostało opublikowane, w związku z czym ja nie oczekuję od podkomisji, że wszystkie konsekwencje wynikające z wyroku zostaną wprowadzone do ustawy o ABW, natomiast w obecnej sytuacji, kilka dni przed opublikowaniem tego uzasadnienia, nierozsądnym byłoby dokonywanie jakichkolwiek zmian w tej ustawie, w związku z czym uważam, że z pewnej ostrożności powinniśmy zwrócić to sprawozdanie i pochylić się nad uzasadnieniem, które powinno zostać opublikowane w ciągu kilku najbliższych dni, a jeżeli będą jakieś zmiany, które szybko da się wprowadzić do ustawy o ABW, to po prostu trzeba będzie to zrobić. Myślę, że tym samym zrealizujemy intencję, o której mówił pan przewodniczący Zieliński, żeby prace nad reformą służb specjalnych nie miały charakteru przewlekłego, natomiast jestem przekonany, że jeżeli chodzi o pełną realizację wyroku TK, to rząd też będzie podejmował jakieś inicjatywy w tej kwestii. To tyle, szanowni państwo. Czy są jakieś wnioski przeciwne? Jeśli nie, to potraktuję mój wniosek formalny za przyjęty przez Komisję i w związku z tym sprawozdanie wróci do podkomisji. Nie słyszę innych wniosków, w związku z czym sprawozdanie zostało odesłane do podkomisji.

W związku z wyczerpaniem porządku dziennego zamykam posiedzenie Komisji.